

EXPUNERE DE MOTIVE

SECȚIUNEA 1 Titlul actului normativ

„Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind comunicațiile electronice”

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice se circumstanțiază cadrului legislativ din domeniul comunicațiilor electronice, legislația națională adoptată (Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată) reprezentând, totodată, și măsuri de transpunere a cadrului european de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice, legislație din care fac parte:

- Directiva 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora;
- Directiva 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice;
- Directiva 2002/21/CE privind cadrul comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice;
- Directiva 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile

utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, în anul 2002.

Legislația națională adoptată în cursul anilor 2002, respectiv 2003, a fost modificată și completată succesiv, intenția legiuitorului fiind, pe de o parte, aceea de a consolida, cu fiecare intervenție legislativă, normele juridice în temeiul cărora se poate realiza furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice în România, iar pe de altă parte, asigurarea unei armonizări complete a cadrului național cu cel european, luându-se în considerare și dobândirea statutului de stat membru al Uniunii Europene de către România la data de 1 ianuarie 2007.

Urmare a modificării și a completării, la sfârșitul anului 2009, a cadrului european de reglementare din domeniul comunicațiilor electronice (intervenția legislativă realizându-se prin intermediul Directivei 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice, respectiv prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului), statele membre ale Uniunii Europene au avut ca termen de transpunere data de **25 mai 2011**, moment până la care trebuiau îndeplinite toate procedurile necesare pentru asigurarea respectării termenului indicat.

Procedurile naționale de adoptare a cadrului legislativ menit să transpună noile norme europene din domeniul comunicațiilor electronice au fost inițiate la sfârșitul anului 2010, proiectul de act normativ elaborat la acel moment fiind supus procedurii de consultare publică pe pagina de internet a Ministerului

Comunicațiilor și Societății Informaționale (www.mcsi.ro), respectiv a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (www.ancom.org.ro).

Consecință a nerespectării termenului de transpunere a Directivei 2009/140/CE și a Directivei 2009/136/CE, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană a primit din partea Comisiei Europene Notificarea de punere în întârziere în cauzele nr. 2011/0939, respectiv nr. 2001/0940, aceasta fiind o măsură prealabilă emiterii avizului motivat de încălcare a obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene.

În data de 24 noiembrie 2011, Comisia Europeană a emis avizul motivat în cauzele menționate, ultima etapă precontencioasă a acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, stabilind, în acest sens, data de 25 ianuarie 2012 ca termen de conformare și de comunicare a măsurilor de transpunere a acestor directive, înainte de a sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

În plus, Directiva 2009/140/CE și Directiva 2009/136/CE au prevăzut drepturi în favoarea utilizatorilor finali într-un mod suficient de concret și de detaliat astfel încât prin neasigurarea efectivității unor astfel de drepturi, consecință a netranspunerii în termen a directivelor indicate, se afectează îndeosebi în mod direct interesele utilizatorilor finali de servicii de comunicații electronice.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiectul de act normativ are ca finalitate, pe lângă transpunerea modificărilor și completărilor aduse prin Directiva 2009/140/CE, respectiv prin Directiva 2009/136/CE, revizuirea în întregime a cadrului de reglementare adoptat anterior, propunerea fiind aceea de a reține, într-un singur act normativ, totalitatea normelor juridice situate la nivelul legislației primare, în acest fel răspunzându-se necesității firești de a exista o reglementare unică în materie, principiu consacrat de altfel în cadrul normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Pe cale de consecință, principalele schimbări ce sunt aduse în raport de legislația ce se intenționează a fi revizuită privesc:

1. Regimul de autorizare generală

Prezentul proiectul de act normativ conține prevederi ce reglementează regimul persoanelor străine care furnizează sau intenționează să furnizeze servicii de comunicații electronice destinate publicului, transfrontaliere, către utilizatorii finali aflați pe teritoriul național. Tratarea acestui subiect la nivelul legislației Uniunii Europene și naționale este rezultatul dezvoltărilor tehnologice, precum și al disponibilității acestor tehnologii la nivelul operatorilor - persoane străine - care intenționează să furnizeze servicii de comunicații electronice către utilizatorii finali din România. Pe cale de consecință, odată cu manifestarea de voință privind furnizarea unor astfel de servicii, persoanele străine vor avea obligația de a transmite Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (în continuare, ANCOM) notificarea prevăzută de dispozițiile legale, regimul de autorizare generală urmând să se aplice în mod corespunzător.

Una dintre modificările propuse în raport de reglementarea anterioară privește clarificarea aplicării regimului de autorizare generală în cazul persoanelor care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice exclusiv pentru nevoi proprii, în cazul acestora nefiind necesară, astfel cum prevede și textul actual, transmiterea notificării prevăzute de prevederile legale. Elementul de noutate constă însă în precizarea, fără echivoc, a aplicabilității regimului de autorizare generală în aceste cazuri, cu efecte și în ceea ce privește retragerea dreptului de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice ori a dreptului de a utiliza frecvențe radio.

2. Regimul resurselor limitate

Administrarea frecvențelor radio are o influență majoră asupra serviciilor de comunicații electronice furnizate utilizatorilor, acest suport, folosit în anumite condiții, putând constitui o soluție fiabilă în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice rapide sau ultrarapide. Cu toate acestea, tocmai din cauza limitării sale, administrarea spectrului radio trebuie efectuată cu respectarea unor priorități ce vor asigura alocarea, respectiv utilizarea sa eficientă și eficace, ținându-se seama, nu în ultimul rând, de obiectivele și politicile Uniunii Europene în ceea ce privește comunicațiile electronice de mare viteză, în special

accesul generalizat la internet în bandă largă.

Sporirea flexibilității și eficienței în domeniul spectrului radio presupune utilizarea și a altor mecanisme în administrarea spectrului, altele decât cele recunoscute până în prezent, neutralitatea tehnologiilor utilizate și a serviciilor furnizate reprezentând rezultatul dezvoltărilor pieței. Prin aceste mecanisme se permite utilizatorilor de spectru posibilitatea de a alege cele mai bune tehnologii disponibile și serviciile adecvate a fi furnizate, pentru fiecare tip de aplicație stabilită prin Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (TNABF) și în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația Uniunii Europene. Utilizarea doar a anumitor tehnologii sau furnizarea doar a anumitor servicii de comunicații electronice în benzi de frecvențe radio specifice pot fi stabilite în condiții restrictive, fiind statuată obligația ANCOM de a analiza limitările impuse și de a face publice rezultatele acestei analize.

Introducerea cerințelor de neutralitate a tehnologiei și a serviciilor furnizate odată cu acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio, precum și posibilitatea tot mai mare de a transfera drepturi între furnizori ar trebui să sporească libertatea și mijloacele de furnizare a serviciilor de comunicații electronice pentru public, facilitând astfel, de asemenea, îndeplinirea obiectivelor de interes general.

Referitor la neutralitatea tehnologiilor utilizate și a serviciilor furnizate prin proiectul de act normativ are în vedere și asigurarea pârghiilor necesare în cazul în care sunt necesare măsuri care să conducă exceptarea de la principiile menționate. Excepțiile de la regula neutralității tehnologiilor utilizate pot fi adoptate, spre exemplu, pentru evitarea interferențelor prejudiciabile ori pentru limitarea efectelor câmpurilor electromagnetice sau pentru asigurarea calității tehnice a serviciului, cazurile fiind prezentate în întregime în cadrul proiectului de act normativ.

În ce privește excepțiile de la principiul neutralității serviciilor furnizate se pot reține, ca exemplu, siguranța vieții, promovarea coeziunii sociale, regionale sau teritoriale, evitarea utilizării ineficiente a frecvențelor radio ori promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului media, fără ca aceste cazuri să fie limitativ expuse.

Pentru ca excepțiile legate de neutralitatea tehnologiilor utilizate și a serviciilor furnizate să fie luate în condiții de transparență,

proiectul de act normativ propune ca autoritatea de reglementare să parcurgă o procedură de consultare publică înaintea impunerii măsurilor propriu-zise.

Unul dintre instrumentele aflate la îndemână pentru administrarea frecvențelor radio îl reprezintă TNABF, la elaborarea și adoptarea lui fiind necesară asigurarea necesităților de spectru radio pentru toate serviciile de radiocomunicații existente și pentru toți utilizatorii, fie că avem în vedere benzile de frecvențe radio atribuite pentru utilizare neguvernamentală, ori cele atribuite pentru utilizare guvernamentală sau aflate în partaj neguvernamental/guvernamental. Prin urmare, în vederea administrării adecvate a resursei publice limitate de spectru radio trebuie să se țină cont și de îndeplinirea unor obiective de interes general cum ar fi ordinea publică, siguranța publică și apărarea. În aceste condiții, la elaborarea TNABF este necesară armonizarea intereselor manifestate de diferiți utilizatori – neguvernamentali și guvernamentali – ceea ce presupune, în ultimă instanță, analizarea problemelor comune în cadrul Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații, organism al cărui aviz conform trebuie obținut în cazul atribuirilor din cadrul benzilor de frecvențe radio cu utilizare guvernamentală sau a celor aflate în partaj guvernamental/neguvernamental.

Având în vedere că resursa limitată de spectru radio este utilizată, astfel cum am arătat mai sus, de către diferiți utilizatori (neguvernamentali ori guvernamentali), proiectul de act normativ prevede posibilitatea ca, în anumite condiții, ANCOM să poată interzice, pe o perioadă limitată, la cererea motivată a instituțiilor competente din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională, utilizarea parțială sau totală a unei anumite benzi de frecvențe ori a unei anumite frecvențe sau poate impune modificarea unor condiții tehnice, acest lucru fiind justificat numai pentru cazul în care siguranța națională, ordinea publică ori apărarea națională impune această măsură, precum și în cazul respectării unor angajamente asumate prin acorduri internaționale. Prin urmare, măsurile au un caracter excepțional, sunt limitate în timp, urmând ca procedura prin care se pot impune să se elaboreze de către ANCOM, cu avizul Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații și să se aprobe prin decizie a președintelui ANCOM.

Proiectul de act normativ reține în cadrul său și posibilitatea utilizării frecvențelor radio fără a fi necesară obținerea unei

licențe de utilizare a frecvențelor radio. În situația în care, în cadrul benzilor de frecvențe radio identificate pentru acest mod de utilizare, se pot furniza rețele sau servicii de comunicații electronice, devin aplicabile atât prevederile regimului de autorizare generală, cât și specificațiile tehnice privind interfețele radio RO-IR, rolul acestora din urmă fiind acela de a stabili și, după caz, de a armoniza condițiile de utilizare a spectrului radio pentru aplicațiile exceptate de la licențiere, asigurându-se astfel gestionarea eficientă a spectrului de frecvențe radio.

Având în vedere dinamica sectorului comunicațiilor electronice, proiectul de act normativ cuprinde dispoziții cu privire la modificarea licenței de utilizare a frecvențelor radio, la inițiativa ANCOM, din considerente ce țin de respectarea condițiilor privind utilizarea efectivă, rațională și eficientă a frecvențelor radio, evitarea interferențelor prejudiciabile, implementarea obiectivelor de armonizare la nivel european și cooperare internațională, respectarea acordurilor internaționale la care România este parte, rezolvarea situațiilor de disponibilitate limitată a frecvențelor radio, în anumite arii geografice și în condiții tehnice specificate, implementarea strategiei de dezvoltare a comunicațiilor electronice și modificarea TNABF, caz în care ANCOM va informa titularul licenței cu privire la modificările ce trebuie operate. Modificările vor putea fi impuse numai în condițiile respectării celorlalte condiții prevăzute de lege, în vederea atingerii obiectivului urmărit titularul urmând să aibă la dispoziție un termen adecvat în vederea implementării modificărilor, termenul fiind proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a acestora.

O altă schimbare ce privește asigurarea unei utilizării eficiente a spectrului se referă la acordarea permisiunii utilizatorilor spectrului să transfere într-un mod mai flexibil dreptul de utilizare a frecvențelor radio către terți, în condițiile în care această operațiune nu conduce la o denaturare a concurenței și nu are ca efect neutilizarea spectrului. Dreptul de utilizare va putea fi cedat și parțial, în anumite benzi de frecvențe radio ce vor fi determinate de către ANCOM, în condițiile în care sunt respectate și eventualele obligații asurnate în cursul unei proceduri de selecție. În plus, prevederile referitoare la cedarea, parțială sau totală, a drepturilor de utilizare privesc doar titularii licențelor de utilizare a frecvențelor radio acordate pentru furnizarea unei rețele publice de comunicații electronice.

Prezentul proiect de act normativ propune o excepție de la organizarea unei proceduri de selecție pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio în cazul radiodifuzorilor ce furnizează programele publice de radiodifuziune și televiziune. Măsura va putea fi luată doar atunci când este necesară pentru atingerea unui obiectiv de interes general, în condițiile asigurării transparenței procedurii de acordare și numai dacă măsura propusă este justificată în mod obiectiv, transparentă și proporțională.

Spre deosebire de reglementarea anterioară, proiectul supus consultării completează cadrul normativ prin reglementarea și a posibilității de excludere a anumitor persoane de la o procedură de selecție organizată pentru acordarea dreptului de utilizare a frecvențelor radio, măsura autorității de reglementare fiind sprijinită pe considerente ce țin de promovarea concurenței în domeniul comunicațiilor electronice. Având în vedere impactul măsurii propuse, ANCOM va putea adopta o astfel de măsură numai după justificarea măsurii propuse și doar după parcurgerea procedurii de consultare publică.

Unul dintre mecanismele de gestionare a spectrului radio nou introdus presupune revocarea, parțială sau totală, a dreptului de utilizare dacă măsura este necesară pentru asigurarea unui mediu concurențial real, în cazul teaurizării spectrului radio condiționat de neutilizarea resursei limitate la nivelul alocării din licențe sau în cazul creării unor bariere la intrarea pe piață, în vederea limitării concurenței. Această măsură, propusă a fi reglementată la nivelul legislației primare, poate fi necesară în unele situații pentru asigurarea mediului concurențial efectiv între furnizorii ce dețin drepturi de utilizare a spectrului radio. Măsura autorității de reglementare va putea fi luată numai după acordarea posibilității transferului dreptului de utilizare a frecvențelor radio, într-un termen determinat, în condiții care să asigure protejarea concurenței.

Proiectul de act normativ prevede, între cazurile de retragere a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio și situația în care exercitarea dreptului de utilizare este întreruptă, din motive imputabile titularului, pentru mai mult de șase luni și are ca efect direct limitarea posibilității ANCOM de a acorda alte drepturi de utilizare în anumite condiții. Prin această măsură se urmărește ca spectrul radio să fie utilizat în mod efectiv, resursa limitată de spectru radio urmând să fie administrată eficient de către

autoritatea de reglementare.

Prezentul proiect de ordonanță de urgență propune și adoptarea unui mecanism care permite reînnoirea licențelor de utilizare a frecvențelor radio acordate, cu asigurarea posibilității ANCOM de revizuire a condițiilor impuse la acordarea inițială a licenței, fiind asigurat și un termen în interiorul căruia titularul trebuie să implementeze modificările adoptate. Pentru aceste situații, prezentul proiect de ordonanță propune ca reînnoirea dreptului să poată fi condiționată de plata către bugetul de stat a unei taxe de licență al cărei quantum se stabilește, în mod individual, prin hotărâre a Guvernului.

În ceea ce privește resursele de numerotație și resursele tehnice necesare pentru furnizarea de rețele publice de comunicații electronice și pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, acestea vor fi administrate în continuare de ANCOM, pe baza principiilor obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității. În mod similar spectrului radio, și resursele de numerotație sunt bunuri aflate în proprietatea publică a statului, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. În plus, s-a precizat expres că semnele susceptibile de reprezentare grafică ce redau resurse de numerotație sau resurse tehnice asociate (cele mai multe dintre acestea fiind gestionate de organisme internaționale) nu pot face obiectul protecției drepturilor de proprietate industrială pentru serviciile de comunicații electronice destinate publicului.

În vederea asigurării unei administrări coerente la nivel național a resurselor de numerotație, ANCOM adoptă Planul național de numerotație, care cuprinde un set de reguli privind utilizarea resurselor de numerotație pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului. Planul național de numerotație trebuie implementat, în mod obligatoriu, de toți furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și servicii de comunicații electronice destinate publicului, pe propria cheltuială, și cuprinde resurse de numerotație adecvate pentru toate categoriile de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

Pentru a asigura respectarea principiului predictibilității, modificarea Planului național de numerotație se va realiza în condițiile limitative prevăzute de lege și cu respectarea procedurii de consultare publică.

Ca regulă generală, dreptul de utilizare a resurselor de

numerotație se va acorda numai furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului care îndeplinesc condițiile stabilite de ANCOM. Cu titlu de excepție, având în vedere evoluțiile tehnice și economice din sectorul comunicațiilor electronice, precum și necesitatea de a asigura utilizatorilor finali servicii de comunicații electronice în condiții avantajoase din punctul de vedere al calității și al prețului, ANCOM va putea stabili anumite categorii de resurse de numerotație pentru care dreptul de utilizare se poate acorda și furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.

În cazul anumitor resurse de numerotație a căror valoare economică este deosebită, ANCOM va putea stabili o procedură de selecție competitivă sau comparativă pe baza aceluiași principii generale. În această situație, având în vedere complexitatea procesului de analizare a cererilor, atât din punctul de vedere al legalității, cât și al oportunității, termenul de acordare a licenței va fi de cel mult 6 săptămâni. Resurse de numerotație cu valoare economică deosebită pot fi, spre exemplu, cele care au un număr mai redus de cifre.

Totuși, având în vedere varietatea resurselor de numerotație prezentul proiect de ordonanță de urgență a stabilit și posibilitatea ANCOM de a determina, dacă este cazul, proceduri alternative de acordare a licențelor care să aibă în vedere principiile obiectivității, transparenței, nediscriminării și proporționalității. Procedurile alternative sunt necesare, spre exemplu, în situații în care resursele de numerotație vizate nu au în prezent o valoare economică deosebită, însă pe viitor având în vedere serviciile care se vor putea furniza prin intermediul acestora ar putea dobândi un anumit grad de notorietate la nivelul publicului larg. De asemenea, o altă situație care ar putea justifica apelarea la o procedură alternativă ar putea fi cea în care se urmărește acordarea de licențe pentru anumite resurse de numerotație asemănătoare cu alte resurse de numerotație care au sau au avut notorietate publică. Cu titlu de exemplu, o procedură alternativă poate fi cea prin care licența pentru un anumit număr se acordă în urma unei trageri la sorți. În aceste situații licențele se vor emite, în funcție de circumstanțele concrete, în termen de cel mult 3 sau 6 săptămâni.

În scopul administrării eficiente a resurselor de numerotație, prezentul proiect de ordonanță de urgență prevede că acestea pot fi cedate, total sau parțial, unui terț, numai cu acordul prealabil al

ANCOM și numai cu asumarea tuturor obligațiilor ce decurg din dreptul de utilizare a resurselor de numerotație, precum și cu respectarea condițiilor prevăzute în licențe cu privire la cedarea acestora. Pentru a asigura efectivitatea acestei dispoziții, s-a prevăzut nulitatea de drept a acordului încheiat cu nerespectarea oricărei condiții legale dispuse pentru cedarea, totală sau parțială, a resurselor de numerotație prevăzute în licență. Tot având în vedere evoluția tehnologiilor și a ofertelor disponibile în domeniul comunicațiilor electronice, ca o soluție alternativă la cedarea resurselor de numerotație, s-au creat premisele realizării unui transfer direct al resurselor de numerotație între furnizori. Totodată, ANCOM va putea stabili tarife pentru utilizarea resurselor de numerotație.

În ceea ce privește resursele tehnice, dreptul de utilizare a acestora se acordă numai de către ANCOM. De asemenea, ANCOM va stabili procedura administrativă de acordare, modificare, încetare și cedare a dreptului de utilizare a resurselor tehnice, respectiv orice drepturi sau obligații care derivă din acesta.

3. Securitatea și integritatea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice

Prevederile referitoare la securitatea și integritatea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice sunt incluse în Capitolul IV al prezentului proiect de ordonanță de urgență și au ca scop stabilirea unui cadru general pentru asigurarea utilizării în siguranță a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, în special prin stabilirea responsabilităților furnizorilor și a atribuțiilor autorității de reglementare în ceea ce privește securitatea și integritatea tuturor rețelelor și serviciilor de comunicații electronice.

Ca regulă generală, se stabilește că furnizorii trebuie să ia toate măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru a asigura securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor oferite, astfel încât să se asigure un nivel de securitate corespunzător riscului identificat și să se prevină ori să se minimizeze impactul incidentelor de securitate asupra utilizatorilor și rețelelor interconectate.

De asemenea, furnizorii de rețele de comunicații electronice au obligația de a lua măsurile necesare pentru a garanta integritatea rețelelor și pentru a asigura continuitatea furnizării serviciilor

prin intermediul acestora.

Intrucât unele măsuri privind securitatea și integritatea rețelelor și serviciilor pot fi luate doar prin coordonarea acțiunii mai multor furnizori, prezentul proiect de Ordonanță de urgență prevede și obligația acestora de a colabora, acolo unde este cazul, pentru implementarea acestor măsuri.

În ceea ce privește măsurile concrete ce urmează a fi adoptate în domeniul securității și integrității rețelelor și serviciilor, ANCOM va avea posibilitatea de a stabili modalitatea de implementare a reglementărilor privind securitatea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, cu respectarea procedurii de consultare publică. Principiul care trebuie să ghideze atât autoritatea de reglementare în adoptarea modalităților de implementare a măsurilor, cât și furnizorii în aplicarea acestora, este acela al asigurării unui nivel de securitate corespunzător riscului identificat și al prevenirii ori, în cazul în care incidentul de securitate deja s-a produs, al minimizării impactului acestuia asupra utilizatorilor și rețelelor interconectate.

Pentru asigurarea unei coordonări cât mai bune la nivel european, este prevăzută și posibilitatea ANCOM ca, în cazurile în care consideră necesar, să informeze autoritățile naționale de reglementare din alte state membre și Agenția Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor cu privire la existența încălcărilor securității rețelelor și serviciilor sau cu privire la pierderea integrității rețelelor. ANCOM va transmite, anual, un raport de sinteză Comisiei Europene și Agenției Europene pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor cu privire la notificările primite și măsurile adoptate în materia securității rețelelor și serviciilor.

4. Ajutoarele de stat acordate pentru realizarea de rețele publice de comunicații electronice

Ajutoarele de stat acordate pentru realizarea de rețele publice de comunicații electronice în vederea acoperirii cu servicii de comunicații electronice în bandă largă a zonelor rurale, greu accesibile sau a celor unde operatorii privați nu găsesc suficiente rațiuni pentru a investi reprezintă o realitate la nivelul Uniunii Europene ce se poate concretiza și în România prin accesarea de fonduri europene destinate acestui scop. În conformitate cu prevederile Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene investirea de fonduri publice în sectoarele economice deschise

competiției trebuie să se adreseze strict zonelor unde ea este necesară și să aibă în vedere limitarea pe cât posibil a efectelor de distorsionare a concurenței. Având în vedere aceste rațiuni în actul normativ s-a prevăzut în beneficiul furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice un drept de acces deschis de minim 7 ani la rețelele publice de comunicații electronice finanțate din fonduri publice realizate în scopurile indicate mai sus. De asemenea, pentru asigurarea limitării efectelor de distorsionare a concurenței ca urmare a implementării acestor proiecte condițiile tehnice și economice în care se realizează furnizarea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, precum și accesul deschis la rețele se vor stabili cu avizul conform al ANCOM, care va avea în sarcină inclusiv supravegherea respectării acestora. Dispozițiile în cauză au fost redactate ținându-se cont și de Comunicarea Comisiei Europene publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria C nr. 235 din 30 septembrie 2009 - Orientări comunitare pentru aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul dezvoltării rapide a rețelelor în bandă largă. În acord cu principiile enunțate de Comunicarea Comisiei Europene citată mai sus proiectele care vizează instalarea de rețele de comunicații electronice în vederea atingerii unor obiective de de apărare națională, ordine publică sau siguranță națională nu sunt de natură a genera efecte de distorsiune asupra concurenței, prin urmare aceste proiecte au fost exceptate de la dispozițiile art. 13.

5. Drepturile utilizatorilor finali

În ceea ce privește drepturile utilizatorilor finali, Directiva 2009/136/CE a modificat majoritatea dispozițiilor Directivei 2002/22/CE ce reglementează drepturile utilizatorilor finali cu privire la accesul la serviciile de comunicații electronice destinate publicului și utilizarea acestora. Mai precis, art. 20, 21, 22, 23, 25-30 din Directiva 2002/22/CE au fost modificate sau completate, iar două noi articole au fost introduse, și anume art. 23a referitor la drepturile utilizatorilor finali cu dizabilități și art. 28a referitor la numerele armonizate pentru serviciile armonizate cu caracter social. În ceea ce privește impactul directivei asupra dreptului intern, modificările aduse au afectat întregul capitol referitor la drepturile utilizatorilor finali din Legea nr. 304/2003. Prin urmare, capitolul V din prezentul proiect de ordonanță de urgență privind comunicațiile electronice cuprinde toate aceste

modificări, astfel încât ANCOM, în exercitarea atribuțiilor sale, să poată asigura utilizatorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului o protecție cel puțin egală cu aceea conferită de directivă.

În concret, în scopul implementării corecte a Directivei 2009/136/CE, modificări semnificative au fost aduse articolelor referitoare la transparență și la informarea utilizatorilor finali de către furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului. De asemenea, având în vedere recitalul 30 din Directiva 2002/22/CE privind serviciul universal, revizuită, care statuează importanța contractelor ca mijloc de a asigura un minim nivel de transparență și de securitate juridică în relația utilizatorilor finali cu furnizorii de servicii, pentru o mai bună protecție a utilizatorilor finali, precum și în scopul clarificării regimului juridic aplicabil contractelor încheiate între furnizorii de servicii de comunicații electronice și utilizatorii finali, precum și drepturilor aplicabile acestora în relația lor cu furnizorii, în cuprinsul art. 50 a fost introdus un alineat care precizează faptul că dispozițiilor secțiunii referitoare la contracte li se vor aplica, prin completare, dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și celelalte acte normative din domeniul protecției consumatorilor.

De asemenea, în scopul protejării utilizatorilor finali, au fost introduse cerințe privind redactarea contractelor, mărimea fontului utilizat, precum și obligația de a utiliza un font care să contrasteze cu culoarea de fond a hârtiei.

În ceea ce privește informațiile minime pe care trebuie să le conțină contractele încheiate între consumatori și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, acestea au fost completate, potrivit prevederilor Directivei 2009/136/CE, astfel încât să asigure un nivel de detaliere suficient pentru protejarea intereselor consumatorilor. Astfel, suplimentar față de reglementarea actuală, furnizorii trebuie să introducă în contracte, *inter alia*, categoriile de măsuri ce pot fi luate de furnizori în cazul apariției unor incidente, amenințări și vulnerabilități privind securitatea sau integritatea rețelei sau serviciilor, informații privind orice condiții care limitează accesul sau utilizarea anumitor servicii și aplicații, informații privind procedurile de măsurare și gestionare a traficului în scopul de a evita congestionarea segmentelor de rețea sau

utilizarea acestora la capacitate maximă, informații privind impactul acestor proceduri asupra calității serviciului, precum și informații privind categoriile de măsuri ce pot fi luate în cazul apariției unor incidente, amenințări și vulnerabilități privind securitatea sau integritatea rețelei și/sau serviciilor, precum și dacă se oferă sau nu acces la numărul unic pentru apeluri de urgență 112, dacă este transmisă informația de localizare a apelantului pentru asigurarea serviciilor de urgență și dacă există restricții în ceea ce privește accesul la numărul unic 112.

De asemenea, având în vedere practica din ce în ce mai răspândită în rândul furnizorilor de a încheia contracte prin mijloace de comunicație la distanță și problemele aduse de utilizatorii finali în atenția ANCOM, a fost necesară elaborarea unei reglementări speciale a regimului aplicabil acestor contracte, în acest scop fiind introdusă în prezentul proiect de ordonanță de urgență o secțiune nouă, referitoare la încheierea și executarea contractelor încheiate la distanță. Astfel, atribuțiile ANCOM în materia contractelor încheiate între utilizatorii finali și furnizorii de rețele sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului au fost extinse și cu privire la această specie de contracte. Prin urmare, ulterior intrării în vigoare a ordonanței de urgență, respectarea obligațiilor legale impuse în sarcina furnizorilor în ceea ce privește contractele încheiate la distanță urmează a fi monitorizată și, după caz, sancționată, de ANCOM, aceste atribuții fiind așadar preluate în întregime de la Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

Cu privire la informațiile pe care furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului trebuie să le aducă la cunoștința utilizatorilor, având în vedere faptul că punerea la dispoziția publicului de informații clare, actualizate și comparabile reprezintă un element esențial în cadrul unei piețe concurențiale, precum și faptul că utilizatorii finali trebuie să poată face o alegere în cunoștință de cauză, categoriile de informații pe care furnizorii au obligația de a le pune la dispoziția publicului au fost stabilite astfel încât să poată răspunde acestor obiective.

O importanță deosebită a fost acordată utilizatorilor finali cu dizabilități, ale căror drepturi au fost extinse astfel încât aceștia să aibă acces la întreg spectru de furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice și să beneficieze de aceeași ofertă de servicii de comunicații electronice destinate publicului precum

majoritatea utilizatorilor finali.

În ceea ce privește accesul la serviciile de urgență, având în vedere atât importanța acestor servicii, cât și accentul pus de cadrul european pe asigurarea dreptului de acces la aceste servicii, dispozițiile proiectului de ordonanță de urgență au prevăzut atât dreptul utilizatorilor finali de a iniția, în mod gratuit și fără a folosi niciun mijloc de plată, apeluri către numărul unic pentru apeluri de urgență 112, cât și competența ANCOM de a lua măsurile necesare pentru a asigura informarea corespunzătoare a publicului cu privire la existența și utilizarea numărului unic pentru apeluri de urgență 112.

De asemenea, în vederea asigurării gestionării optime a apelurilor de urgență, proiectul de ordonanță de urgență a reglementat obligația furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice de a asigura rutarea acestor apeluri, cu prioritate și la un grad de serviciu acceptat conform prevederilor art. 21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului național unic pentru apeluri de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2008, indiferent dacă aceste apeluri sunt inițiate în rețeaua proprie sau în alte rețele publice de comunicații electronice.

Totodată, în conformitate cu prevederile standardului ETSI SR 002180 v 1.1.1. (2003-12), Cap 4, pct. 4.1.1.1., pentru a se asigura preluarea în totalitate a apelurilor de urgență, proiectul de ordonanță de urgență a reglementat și situația în care aceste apeluri sunt inițiate de la echipamente terminale ale unor utilizatori aflați într-o zonă din afara ariei de acoperire a propriei rețele, stabilind în acest caz obligația furnizorilor de servicii de comunicații electronice la puncte mobile destinate publicului care asigură furnizarea serviciului în acea zonă de a prelua aceste apeluri, cu condiția ca echipamentul terminal să fie compatibil din punct de vedere tehnic cu rețeaua din zona respectivă.

Astfel cum se arată în Recitalul 46 din Directiva 2009/136/CE, o piață internă unică la nivelul Uniunii Europene presupune ca abonaților să le fie asigurată posibilitatea de a apela toate numerele utilizate în Uniunea Europeană. Astfel, accesul transfrontalier la resursele de numerotație trebuie să fie liber, lipsit de restricții, cu excepția cazurilor obiectiv justificate, cum ar fi necesitatea de a combate fraudă sau abuzurile (spre exemplu, apărute în legătură cu anumite servicii cu valoare

adăugată), cazurile în care numărul este de finit ca având exclusiv aplicabilitate națională (spre exemplu, codul de țară) sau atunci când accesul nu este fezabil din punct de vedere tehnic sau economic.

Astfel, în măsura în care doresc, abonații trebuie să aibă și dreptul de a alege de a nu fi apelați din anumite arii geografice situate în afara României. Mai mult, abonații pot fi expuși unor riscuri de a fi fraudăți sau de a suferi abuzuri în urma utilizării rău-voitoare a serviciilor de telefonie, ANCOM lovindu-se de numeroase astfel de cazuri în practică, fără a avea însă instrumentele legale care să îi ofere posibilitatea de a interveni pentru a dispune încetarea comportamentului ce prejudiciază utilizatorii finali din România. În acest context, interesul general este ca mijloacele prin care anumite persoane săvârșesc fraude sau abuzuri prin intermediul serviciilor de telefonie să nu mai fie la dispoziția acestora. Prin urmare, pentru a evita astfel de prejudicii aduse utilizatorilor finali din România ce pot rezulta ca urmare a utilizării unor resurse de numerotație din afara teritoriului național, în prezentul proiect de ordonanță de urgență s-a menționat expres, în concordanță cu dispozițiile art. 28 din Directiva revizuită 2002/22/CE, faptul că ANCOM poate solicita furnizorilor blocarea accesului la anumite resurse de numerotație sau la anumite servicii care sunt utilizate în scopuri de fraudă sau abuz. De asemenea, a fost identificată o posibilitate prin care persoanele care săvârșesc fraude sau abuzuri prin intermediul serviciilor de telefonie să nu poată beneficia de pe urma activităților lor ilicite. În acest sens, s-a menționat că ANCOM, în cazurile în care a solicitat furnizorilor blocarea accesului la anumite resurse de numerotație sau la anumite servicii, să poată solicita și reținerea veniturilor relevante aferente interconectării sau altor servicii. Prin acordarea acestor competențe autorităților de reglementare din statele membre, legislatorul european a apreciat că prejudiciul adus utilizatorilor finali poate fi redus sau chiar preîntâmpinat, ceea ce ar contribui la creșterea gradului de încredere pe care utilizatorii finali îl au în ceea ce privește utilizarea transfrontalieră a serviciilor de comunicații electronice. Proiectul de act normativ reține prevederi care se referă și la interfețele deschise de programare a aplicațiilor (API), sintagma referindu-se la software-ul care permite conectarea, cooperarea și schimbul de informații dintre aplicațiile oferite de radiodifuzorii sau furnizorii de servicii și facilitățile televiziunii digitale și care

permite propagarea semnalelor digitale, în vederea asigurării serviciilor de televiziune sau radio.

Uniunea Europeană a formulat în mod clar politica de susținere a standardelor deschise în ceea ce privește API, în special prin introducerea, la nivel de directivă, a interzicerii utilizării soluțiilor care nu sunt conforme cu această cerință.

6. Serviciul universal

Modificările aduse la nivel european regimului serviciilor incluse în sfera serviciului universal au avut în vedere, îndeosebi, evoluțiile de piață și tehnologice, determinate de utilizarea protocoalelor de tip IP. Aceste tehnologii permit o furnizare indirectă a serviciilor, prin originarea apelurilor utilizând procedurile de selectare sau preselectare a transportatorului sau prin revânzare. Această evoluție a făcut necesară separarea furnizării rețelei de comunicații electronice de furnizarea serviciului prin intermediul acesteia.

La nivel național, serviciul universal în domeniul comunicațiilor electronice reprezintă dreptul tuturor utilizatorilor finali de pe teritoriul României de a avea acces la un set minim de servicii de comunicații electronice, la un anumit nivel de calitate, indiferent de localizarea geografică și la tarife accesibile. Atunci când piața, prin mecanismele proprii, nu asigură disponibilitatea acestor servicii, autoritățile publice pot interveni, pentru a suplini aceste mecanisme. În acest sens, contribuția furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice la îndeplinirea obiectivelor de serviciu universal reprezintă o condiție asociată dreptului lor de a activa pe această piață.

Responsabilitatea adoptării politicii și strategiei privind implementarea serviciului universal revine Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, iar, pe baza acestei strategii, ANCOM stabilește condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal.

În vederea limitării posibilelor efecte anticoncurențiale de pe piață, politica și strategia privind implementarea serviciului universal, respectiv condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal vor fi adoptate cu respectarea principiilor transparenței, obiectivității, proporționalității, nediscriminării și eficienței.

De asemenea, în vederea asigurării predictibilității, s-a prevăzut un termen maxim de 10 ani pentru desemnarea furnizorilor de

serviciu universal.

Asigurarea continuității obligațiilor de serviciu universal reprezintă un important aspect care a fost avut în vedere de către legiuitor. Astfel, atunci când un furnizor de serviciu universal intenționează să transfere, cu orice titlu, o parte substanțială sau totalitatea activelor aferente rețelei de acces unei entități juridice distincte controlată, direct sau indirect, de un proprietar diferit, acesta informează ANCOM în avans, în condițiile stabilite de aceasta. ANCOM va evalua efectele transferului asupra furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru care respectivul furnizor a fost desemnat și va putea impune, modifica sau retrage anumite obligații, astfel încât să se asigure respectarea obligațiilor privind serviciul universal.

Unul dintre serviciile incluse în sfera serviciului universal constă în asigurarea că cererile rezonabile ale utilizatorilor finali privind accesul și conectarea, la un punct fix, la rețele publice de comunicații electronice, sunt satisfăcute de cel puțin un furnizor de rețele sau servicii de comunicații electronice, ANCOM fiind competentă de a lua toate măsurile necesare în acest sens.

Având în vedere actualul stadiu de dezvoltare a sectorului de comunicații electronice, conexiunea furnizată trebuie să asigure utilizatorilor finali posibilitatea de a efectua comunicații vocale, comunicații prin fax și comunicații de date, la o viteză de transfer suficientă pentru a permite accesul funcțional la internet. În ceea ce privește determinarea vitezei de transfer a datelor care ar permite un acces funcțional la internet vor fi luate în vedere tehnologiile utilizate preponderent de către majoritatea abonaților și posibilitatea tehnică de a se asigura respectiva viteză pe întreg teritoriul național.

De asemenea, conexiunea furnizată va putea reprezenta suport pentru un alt serviciu inclus în sfera serviciului universal, și anume furnizarea serviciului de telefonie destinat publicului care să permită inițierea și primirea de apeluri naționale și internaționale.

Aceste două componente fundamentale ale serviciului universal, și anume asigurarea conexiunii la rețeaua publică de comunicații electronice, respectiv asigurarea furnizării serviciilor de telefonie destinate publicului, deși sunt într-o anumită conexiune nu pot fi înțelese ca fiind interdependente, prin urmare ANCOM va putea desemna doi furnizori distincți de serviciu universal, pentru fiecare serviciu în parte.

Tot în sfera serviciului universal este inclusă și asigurarea cel puțin a unui registru complet al abonaților în formă tipărită, electronică sau în ambele, respectiv cel puțin a unui serviciu de informații complet privind abonații, ce vor conține informații cu privire la numerele de telefon și datele cu caracter personal ale tuturor abonaților serviciilor de telefonie destinate publicului, cu respectarea normelor legale în vigoare privind protecția datelor cu caracter personal.

Sfera serviciului universal cuprinde și asigurarea, la cererea rezonabilă a utilizatorilor finali, a accesului la telefoane publice cu plată sau la alte puncte de acces publice la serviciile de telefonie. Cu toate acestea, ANCOM are posibilitatea de a nu impune asigurarea accesului la telefoanele publice cu plată, cu privire la întreg teritoriul național sau la o parte a acestuia, în cazul în care se constată ca acest serviciu sau altele comparabile sunt larg accesibile utilizatorilor finali.

O importanță deosebită a fost acordată utilizatorilor finali cu dizabilități. Trebuie precizat că și aceste persoane sunt incluse între adresații măsurilor de serviciu universal, proiectul ordonanței de urgență asigurând cadrul legal pentru ca ANCOM să poată acționa astfel încât utilizatorii finali cu dizabilități să beneficieze de acces la serviciile incluse în sfera serviciului universal în condiții echivalente celor de care se bucură ceilalți utilizatori finali, respectiv de a beneficia de aceeași ofertă de servicii disponibilă pentru majoritatea utilizatorilor finali. O noutate o reprezintă posibilitatea ANCOM de a lua măsuri inclusiv cu privire la asigurarea accesibilității anumitor echipamente terminale.

Însă, măsurile specifice în ceea ce-i privește pe utilizatorii finali cu dizabilități trebuie să fie eficiente. În acest sens, ANCOM va putea impune obligații furnizorilor de serviciu universal numai în urma evaluării nevoilor generale și a cerințelor specifice utilizatorilor finali cu dizabilități, inclusiv a sferei de aplicare și a formei concrete pe care le vor îmbrăca aceste măsuri.

O caracteristică fundamentală a serviciului universal o reprezintă asigurarea unui nivel accesibil al tarifelor. În acest sens, o atenție sporită a fost acordată utilizatorilor finali cu venituri reduse sau celor cu nevoi sociale speciale, cărora furnizorii de serviciu universal pot fi obligați să le ofere opțiuni tarifare sau pachete tarifare diferite de cele practicate în condiții comerciale normale. Alte măsuri pentru asigurarea accesibilității tarifelor, cu titlu de

exemplu, pot fi obligarea aplicării de tarife comune, inclusiv prin stabilirea unei medii pe zone geografice, pe teritoriul național, având în vedere condițiile specifice, sau obligarea la respectarea anumitor plafoane tarifare sau formule de control al creșterii tarifelor.

De asemenea, în scopul acordării posibilității abonaților de a își monitoriza și controla cheltuielile, respectiv pentru a evita deconectarea nejustificată, ANCOM va putea impune furnizorilor de serviciu universal asigurarea anumitor facilități.

Asigurarea unui anumit nivel de calitate a serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă un alt deziderat avut în vedere de legiuitor. Prin urmare, s-a instituit obligația furnizorilor de serviciu universal de a publica și actualiza periodic informații privind nivelul de calitate a serviciilor din sfera serviciului universal pe care le prestează. În plus, în funcție de situația constatată, ANCOM poate stabili indicatori de calitate suplimentari pentru furnizarea serviciilor din sfera serviciului universal, spre exemplu pentru furnizarea anumitor servicii utilizatorilor finali cu dizabilități. Nu în ultimul rând, pentru a se asigura efectivitatea furnizării serviciului universal, ANCOM este îndrituită a impune furnizorilor desemnați obiective de performanță privind calitatea serviciilor din sfera serviciului universal pe care sunt obligați să le presteze. Pentru asigurarea respectării de către furnizorii desemnați a obiectivelor de performanță impuse ANCOM va putea dispune verificări într-o modalitate obiectivă, prin intermediul unui audit independent.

Mecanismul de finanțare a obligațiilor de serviciu universal a fost detaliat și modificat, astfel încât să se asigure armonizarea completă cu normele europene în materie. Costul net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal va fi determinat de către ANCOM doar în cazul în care estimează că furnizarea serviciului universal în condițiile legii poate constitui o sarcină injustă pentru furnizorii de serviciu universal.

În acest scop, ANCOM poate recurge la:

- a) calcularea costului net pe care îl presupune îndeplinirea obligațiilor de furnizare a serviciilor din sfera serviciului universal;
- b) utilizarea costului net rezultat în urma aplicării unei proceduri transparente, nediscriminatorii, obiective și eficiente din punctul de vedere al costurilor de desemnare a furnizorului de serviciu universal.

Costul net al obligațiilor de serviciu universal reprezintă diferența dintre costul net suportat de un furnizor de serviciu universal ca urmare a obligațiilor privind serviciul universal și costul net al aceluiași furnizor, în cazul în care și-ar desfășura activitatea fără a avea obligațiile privind serviciul universal. Calculul costului net ia în considerare toate elementele relevante, precum beneficiile furnizorului de serviciu universal, inclusiv beneficiile intangibile, gradul de dezvoltare a rețelelor la nivel național și principiul eficienței costurilor. Beneficiile intangibile reprezintă beneficiile obținute de către furnizorul de serviciu universal ca urmare a deținerii acestei calități, precum cele care rezultă din notorietate, ubicuitate, garanția calității serviciilor certificată de respectarea parametrilor de calitate stabiliți prin decizia de desemnare etc.

În cazul în care se va constata că prestarea serviciilor din sfera serviciului universal reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, ANCOM decide, la cererea acestuia, compensarea costului net astfel determinat.

În cazul în care va exista un cost net care reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul de serviciu universal, ANCOM va determina un mecanism de compensare a acestuia bazat pe contribuții ale furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice, cu respectarea principiilor transparenței, minimei atingeri aduse concurenței, nediscriminării și proporționalității.

În acest context este important a preciza că furnizarea serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice reprezintă, în conformitate cu legislația comunitară, o prestare a unui serviciu de interes economic general. Compensarea costului aferent prestării unui serviciu de interes economic general nu constituie ajutor de stat potrivit unei jurisprudențe constante a Curții Europene de Justiție (a se vedea îndeosebi cauza C-280/00, Altmark Trans GmbH și Regierungspräsidium Magdeburg împotriva Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, în prezența Oberbundesanwalt beim Bundesverwaltungsgericht).

În consecință, măsurile de compensare a costului net aferent furnizării serviciului universal în domeniul comunicațiilor electronice nu constituie măsuri de ajutor de stat deoarece:

a) beneficiarul compensării costului net i se încredințează în mod oficial sarcina furnizării unui serviciu de interes economic general, ale cărui obligații sunt clar definite;

b) parametrii de calcul ai compensației sunt stabiliți în prealabil,

în mod obiectiv și transparent, evitându-se astfel ca această compensație să ofere un avantaj economic beneficiarului în detrimentul altor concurenți;

c) compensația nu depășește valoarea necesară pentru acoperirea parțială sau totală a costurilor suportate de beneficiarul acesteia în cadrul furnizării serviciului universal, luându-se în considerare veniturile relevante și un profit rezonabil;

d) nivelul compensației este determinat în urma unei licitații publice deschise ori în urma unei analize a costurilor pe care o întreprindere bine administrată le-ar fi suportat, luându-se în considerare veniturile relevante și un profit rezonabil.

7. Promovarea concurenței pe piață

În conformitate cu dispozițiile cadrului european anterior, autoritățile naționale de reglementare aveau o libertate totală în ceea ce privește remediile impuse pe piață. Însă, s-a considerat necesar ca această libertate a autorităților naționale de reglementare să fie reconciliată cu dezideratul dezvoltării unor practici de reglementare consistente și armonizate la nivel european, în scopul creării unei piețe unice pentru rețele și servicii de comunicații electronice. În vederea atingerii acestui obiectiv, pe lângă mecanismul existent, care permitea Comisiei Europene să se opună cu privire la modalitatea de identificare a unei piețe relevante din sectorul comunicațiilor electronice sau cu privire la desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piață, Directiva 2009/140/CE a instituit un mecanism de supraveghere de către Comisia Europeană a obligațiilor *ex ante* impuse de autoritățile naționale pe piețele reglementate. Acest mecanism asigură Comisiei anumite pârghii pentru a asigura o aplicare consistentă a remediilor la nivelul Uniunii Europene. Cu toate acestea, ținând seama de faptul că fiecare piață națională are propriile caracteristici, armonizarea obligațiilor la nivel european nu se poate realiza în detrimentul creării unor mecanisme eficiente de promovare a concurenței la nivel național. Prin urmare, deși Comisia Europeană și Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (în continuare, *OAREC*) vor fi implicate în mecanismul de impunere a remediilor, decizia finală cu privire la acestea va aparține fiecărei autorități naționale de reglementare, pe baza caracteristicilor specifice ale pieței naționale.

Totodată, pentru a avea în vedere observațiile transmise de persoanele interesate în cursul procedurii de consultare națională, notificarea europeană a măsurilor care vizează analize de piață și desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă se va realiza după parcurgerea procedurii de consultare la nivel național.

Pentru a promova predictibilitatea reglementării, a fost stabilit un termen limită pentru revizuirea analizelor de piață. Realizarea unor analize de piață la intervale neregulate poate aduce atingere concurenței pe piață. OAREC poate asista autoritățile naționale de reglementare pentru a realiza aceste analize în timp util.

Modificările aduse cadrului european clarifică posibilitatea autorităților naționale de reglementare de a impune remedii care să prevină extinderea puterii semnificative de pe o piață pe altă piață, aflată în strânsă legătură. Furnizorii cu putere semnificativă pe prima piață vor putea fi desemnați ca având putere semnificativă și pe a doua piață dacă legăturile dintre cele două piețe sunt de așa natură încât să permită manifestarea puterii semnificative de pe o piață pe cealaltă piață. De asemenea, a fost stabilit un nou set de criterii orientativ în vederea analizării puterii semnificative colective.

Totodată, în acord cu noile prevederi ale cadrului european din domeniul comunicațiilor electronice, dispozițiile privind mecanismul de notificare la nivel european a unor măsuri naționale de reglementare care ar putea afecta comerțul între statele membre, au fost modificate și completate.

Acest cadru privind realizarea consultării la nivel european, prevede în continuare competența autorității de reglementare de a adopta măsuri urgente având caracter temporar, în vederea protejării concurenței și a intereselor utilizatorilor finali. Aceste măsuri pot consta, de exemplu, în identificarea unor piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice, analiza acestora și impunerea de obligații specifice în sarcina furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice identificați ca având putere semnificativă pe respectivele piețe.

Totodată, trebuie subliniat că desemnarea unui furnizor de rețele și servicii de comunicații electronice ca având putere semnificativă pe o anumită piață susceptibilă de reglementare ex-ante, nu implică în mod necesar existența unei poziții dominante a acestui furnizor pe piață astfel definită.

Mai mult, desemnarea ca furnizor cu putere semnificativă nu este condiționată de constatarea săvârșirii unor fapte de abuz de

putere dominantă, în înțelesul dat acestei noțiuni de legislația europeană și națională în domeniul concurenței. Desemnarea ca furnizor cu putere semnificativă implică, în principal, faptul că din punct de vedere structural, pe termen scurt și mediu, furnizorul are și va avea pe piața relevantă suficientă putere pentru a se comporta independent față de concurenți, clienți și consumatori.

Existența unuia sau a mai multor furnizori cu putere semnificativă se determină pe baza mai multor criterii, având în vedere posibilele evoluții viitoare, pe baza caracteristicilor concurențiale ale pieței în prezent. Pe o anumită piață relevantă, poate exista un singur furnizor cu putere semnificativă (putere semnificativă individuală), care se poate comporta independent față de concurenții săi, ori mai mulți furnizori cu putere semnificativă (putere semnificativă colectivă) care se află în aceeași poziție față de concurenți și consumatori, ca o singură entitate având putere semnificativă, fără a exista concurență efectivă între ei.

În practică aplicarea reglementărilor ex-ante nu exclude posibilitatea autorității naționale din domeniul concurenței de a și exercita atribuțiile stabilite de legislația în domeniu. Totuși, trebuie menționat că aplicarea concomitentă a normelor din cele două domenii vizează aspecte diferite ale piețelor analizate. Pe de o parte obligațiile impuse ex-ante vizează realizarea obiectivelor stabilite de cadrul european și național în domeniu, iar pe de altă parte, legislația privind concurența are ca scop sancționarea înțelegerilor sau practicilor abuzive care restrâng sau distorsionează concurența pe piețele relevante.

a) Măsuri de reglementare pe piețele de gros

Modificările aduse regimului accesului și interconectării prin intermediul Directivei 2009/140/CE au avut drept obiective crearea unui cadru care să promoveze investițiile eficiente și concurența, pentru a crește dezvoltarea economică, inovația și alegerile utilizatorilor finali. Spre exemplu, concurența poate fi promovată prin intermediul investițiilor în noi infrastructuri.

De asemenea, noile prevederi clarifică anumite concepte ținând cont de evoluția tehnologică și de cea a pieței precum „acces”, „buclă locală”, „subbuclă locală”, „acces total la bucla sau subbucla locală”, „acces partajat la bucla sau subbucla locală”, „facilități asociate”, „servicii asociate”, eliminând totodată

ambiguitățile identificate pe parcursul punerii în aplicare a cadrului de reglementare comunitar.

Una dintre cele mai importante modificări vizează introducerea separării funcționale a operatorilor integrați pe verticală ca remediu ce poate fi impus de autoritățile de reglementare furnizorilor desemnați ca având putere semnificativă pe anumite piețe, în situația în care acestea constată că toate celelalte obligații prevăzute de cadrul de reglementare nu au condus la realizarea unei concurențe efective și că există în continuare probleme importante și persistente legate de concurență.

Prin urmare, scopul separării funcționale este de a garanta furnizarea de produse de acces echivalente către toți operatorii, inclusiv către propriile unități ale operatorului integrat pe verticală. Separarea funcțională are potențialul de a îmbunătăți concurența pe numeroase piețe relevante, prin reducerea semnificativă a tendințelor discriminatorii, respectiv prin facilitarea verificării și asigurării respectării obligațiilor în materie de nediscriminare. Entitatea separată, care se constituie sub forma unei structuri funcționale fără personalitate juridică în cadrul respectivului operator, de exemplu divizie sau departament, va avea obligația de a furniza servicii de acces tuturor solicitanților, inclusiv altor entități din cadrul operatorului cărui i s-a impus obligația de separare funcțională, utilizând aceleași sisteme și procese și respectând aceleași durate, termene și condiții, inclusiv referitoare la tarife și la nivelul serviciilor furnizate.

Totodată, impunerea acestei obligații se va realiza doar în cazuri excepționale, separarea funcțională putând fi justificată ca măsură corectivă doar atunci când eforturile în privința asigurării efective a nediscriminării pe anumite piețe eșuează sau atunci când, chiar dacă s-a recurs la una sau mai multe măsuri corective considerate anterior ca fiind adecvate, există șanse reduse de manifestare într-un termen rezonabil a concurenței la nivelul infrastructurii rețelelor de comunicații electronice. De asemenea, cadrul european subliniază importanța realizării unei separări funcționale în condițiile menținerii motivației de a investi din partea operatorului supus separării, și totodată a prevenirii unui potențial efect negativ asupra bunăstării consumatorilor. Impunerea separării funcționale necesită o analiză coordonată a diferitelor piețe relevante asociate rețelei de acces. În momentul efectuării analizei pieței și al stabilirii detaliilor de aplicare a

acestui remediu, autoritățile naționale de reglementare trebuie să acorde o atenție specială serviciilor care urmează să fie gestionate de către entitățile comerciale separate, luând în considerare acoperirea rețelei și nivelul progresului tehnologic, caracteristici care pot afecta substituibilitatea la nivelul serviciilor de comunicații electronice. Pentru a evita denaturarea concurenței pe piața internă, Comisia Europeană va aproba în prealabil propunerile privind separarea funcțională.

Pe lângă reglementarea obligației de separare funcțională a operatorilor integrați pe verticală, noul cadru de reglementare de la nivelul Uniunii Europene mai prevede și unele dispoziții referitoare la separarea voluntară a operatorilor integrați pe verticală, operatori care, în conformitate cu prevederile legale, au fost desemnați ca având putere semnificativă pe una sau mai multe piețe relevante din sectorul comunicațiilor electronice, și care intenționează să transfere o parte substanțială sau totalitatea activelor aferente rețelei de acces unei persoane juridice distincte controlate, direct sau indirect, de un proprietar diferit sau să înființeze o entitate economică separată prin intermediul căreia să asigure altor furnizori care activează la nivelul pieței cu amănuntul, inclusiv propriei sale activități cu amănuntul, servicii de acces echivalente. Aceștia au obligația de a informa autoritatea de reglementare, în avans, pentru a permite ANCOM să evalueze efectele măsurilor planificate.

Astfel, un operator integrat pe verticală care, în conformitate cu dispozițiile legale, a fost desemnat ca având putere semnificativă pe una sau mai multe piețe relevante din sectorul comunicațiilor electronice, și care intenționează să transfere o parte substanțială sau totalitatea activelor aferente rețelei de acces unei entități juridice distincte controlată, direct sau indirect, de un proprietar diferit sau să înființeze o entitate economică separată prin intermediul căreia să asigure altor furnizori care activează la nivelul pieței cu amănuntul, inclusiv propriei sale activități cu amănuntul, servicii de acces echivalente, are obligația de a informa ANCOM, cu cel puțin 12 luni în avans cu privire la această intenție. În acest caz, ANCOM trebuie să evalueze efectul tranzacției planificate asupra tuturor obligațiilor de reglementare existente impuse operatorului integrat pe verticală. ANCOM trebuie să efectueze o nouă analiză a piețelor pe care operează entitatea separată și să impună, să mențină, să modifice sau să retragă obligații în consecință. În situația în care măsura

separării voluntare afectează obiectivele cadrului de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice, ANCOM poate solicita modificarea măsurilor propuse.

De asemenea, în vederea asigurării accesului și interconectării rețelelor, independent de măsurile ce pot fi luate față de operatorii cu putere semnificativă pe piață, autoritatea de reglementare va putea impune, în situații justificate și în măsura în care consideră necesar, obligații în sarcina operatorilor care controlează accesul la utilizatorii finali de a asigura interoperabilitatea serviciilor furnizate. Alături de această nouă măsură aflată la dispoziția autorității de reglementare, proiectul menține prevederile în vigoare, respectiv obligația de a asigura interconectarea rețelelor ce poate fi impusă în sarcina operatorilor care controlează accesul la utilizatorii finali, precum și obligația operatorilor de a furniza accesul la anumite facilități asociate dacă impunerea acestei obligații este necesară pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio sau de televiziune.

În vederea realizării unei reglementări unitare care să includă toate dispozițiile care au ca obiect diferitele aspecte ale accesului în domeniul comunicațiilor electronice, prezentul proiect de ordonanță de urgență include și prevederile privind sistemele de acces condiționat și alte facilități, dispoziții care în prezent sunt cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 810/2009 privind condițiile referitoare la sistemele de acces condiționat la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio și televiziune.

Sistemele de acces condiționat sunt dispozitive prin intermediul cărora accesul sub o formă inteligibilă la un serviciu protejat de difuzare a

programelor de radio și televiziune se poate face în mod restricționat, pe bază de abonament sau pe baza altei forme de autorizare individuală prealabilă.

Este necesar ca accesul la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio și televiziune să fie facilitat, în vederea asigurării

liberei circulații a informațiilor, pluralismului media și diversității culturale. Consumatorii trebuie să aibă acces la toate serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio și televiziune oferite de furnizori, indiferent de modul de transmisie, ținând seama de progresul tehnologic rapid în acest domeniu.

În ceea ce privește accesul condiționat, operatorii sistemelor de acces

condiționat au obligația de a furniza servicii altor radiodifuzori în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, precum și de a ține evidența contabilă separată în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile pe care le desfășoară în calitate de furnizori de servicii de acces condiționat.

De asemenea, sistemele de acces condiționat trebuie să asigure capacitatea de transcontrol, adică să dețină caracteristicile tehnice care să permită controlul complet al operatorilor de rețele de comunicații electronice, la nivel local sau regional, asupra serviciilor care utilizează sisteme de acces condiționat. Astfel, de exemplu, operatorii de rețele de televiziune prin cablu vor putea administra în mod direct serviciile care utilizează sisteme de acces condiționat oferite propriilor utilizatori. Totodată, capacitatea tehnică de transcontrol trebuie asigurată la costuri scăzute.

În plus, față de separarea funcțională, impusă de ANCOM sau voluntară, în ceea ce privește obligațiile ce pot fi impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele de gros, se păstrează cadrul consacrat cu modificările aduse de Directiva 2009/140/CE:

- *obligația de transparență în legătură cu accesul la rețelele de comunicații electronice sau la facilitățile asociate.* Această obligație vizează aducerea la cunoștința publicului a anumitor informații, precum specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare a serviciilor, informațiile contabile și tarifele practicate. De asemenea, în cazul în care unui furnizor i s-a impus obligația de nediscriminare, autoritatea de reglementare poate impune aceluși operator obligația de a publica o ofertă de referință care trebuie să fie suficient de detaliată pentru a asigura că solicitanții nu trebuie să plătească pentru resurse care nu sunt necesare serviciului pe care l-au solicitat. În cazul în care unui operator i s-a impus obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și a facilităților asociate, autoritatea de reglementare impune acestuia obligația de a publica o ofertă de referință care va conține elementele precizate în proiect. Dispozițiile anexei, cuprinzând elementele minime care trebuie incluse într-o ofertă de referință pentru accesul la elemente de infrastructură, inclusiv accesul necondiționat total sau partajat la bucla locală, au fost

îmbunătățite sub aspectul terminologiei utilizate, urmărindu-se transpunerea prevederilor europene, precum și modificările aduse prin prezentul proiect de act normativ.

- *obligația de nediscriminare în legătură cu accesul la rețelele de comunicații electronice sau la facilitățile asociate*, prin care se stabilește că furnizorii aplică condiții echivalente în circumstanțe echivalente altor persoane care furnizează servicii echivalente și că pun la dispoziție terților servicii și informații în aceleași condiții, inclusiv în ceea ce privește calitatea, cu cele oferite pentru propriile servicii sau pentru serviciile furnizate filialelor, sediilor secundare sau partenerilor lor;

- *obligația de evidență contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu accesul la rețelele de comunicații electronice sau la facilitățile asociate*. Autoritatea de reglementare poate impune unui furnizor integrat pe verticală să urmărească distinct în evidența corespunzătoare tarifele la vânzarea de gros și tarifele de transfer intern, pentru a asigura îndeplinirea obligației de nediscriminare. De asemenea, pentru a facilita verificarea îndeplinirii obligațiilor de transparență și de nediscriminare, autoritatea de reglementare poate să impună operatorilor obligația de a furniza, la cerere, înregistrări contabile, inclusiv date provenind de la terți privitoare la venituri;

- *obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și ale facilităților asociate*. La impunerea oricărei obligații de acces, în special atunci când această obligație vizează noi infrastructuri, ANCOM va ține seama de investițiile realizate. De asemenea, condițiile de acces vor fi revizuite la intervale regulate, pentru a asigura predictibilitatea cadrului de reglementare. Obligația de acces poate viza: acordarea către un terț a dreptului de acces la elemente specifice ale rețelei sau la facilități asociate, inclusiv a accesului la elementele de rețea care nu sunt active și a accesului necondiționat la bucla locală, în vederea asigurării, printre altele, a furnizării serviciilor de selectare sau preselectare a transportatorului, precum și a revânzării serviciului de acces la rețea; negocierea, cu bună-credință, cu orice terț care solicită accesul; neretragerea dreptului de acces deja acordat; furnizarea anumitor servicii, prin vânzarea de gros a acestora, în vederea revânzării către terți; acordarea accesului liber la interfețele tehnice, protocoalele sau alte tehnologii esențiale care sunt

indispensabile pentru interoperabilitatea serviciilor, inclusiv a serviciilor de rețele virtuale; furnizarea colocării sau a altor forme de utilizare partajată a facilităților asociate; furnizarea unor servicii determinate, necesare pentru asigurarea interoperabilității serviciilor destinate utilizatorilor finali, inclusiv a resurselor destinate serviciilor de rețele inteligente sau a serviciului de roaming în rețelele mobile; acordarea accesului la sistemele de asistență operațională sau la alte sisteme software similare, necesare pentru asigurarea unei concurențe loiale în furnizarea serviciilor; interconectarea rețelelor sau a elementelor rețelelor; acordarea accesului la serviciile asociate, precum serviciile de localizare, identificare și prezență.

Totodată, în acord cu noul cadru european, prezentul proiect de ordonanță de urgență prevede că atunci când impune obligația de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și ale facilităților asociate, autoritatea de reglementare poate stabili și condițiile tehnice sau operaționale pe care furnizorul sau beneficiarii accesului trebuie să le îndeplinească în vederea asigurării unor condiții normale de exploatare a rețelei.

- obligația referitoare la recuperarea costurilor și controlul tarifelor, inclusiv obligația de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri. Autoritatea de reglementare poate impune această obligație dacă o analiză de piață realizată în condițiile legii indică absența concurenței efective, care presupune că operatorul în cauză este capabil să mențină tarifele la un nivel excesiv de înalt sau că diferența dintre tarifele pentru serviciile cu amănuntul și tarifele de gros percepute furnizorilor care oferă servicii cu amănuntul similare este de așa natură încât produce efecte anticoncurențiale, în detrimentul utilizatorilor finali. În special, atunci când decide să impună o astfel de obligație cu privire la noile rețele de acces, ANCOM va ține seama de riscul asociat investiției realizate care asigură furnizarea unor produse de acces pentru care cererea nu este certă la momentul realizării investiției.

De asemenea, la impunerea obligației privind recuperarea costurilor autoritatea de reglementare trebuie să permită operatorului cu putere semnificativă să recupereze costurile eficiente ale furnizării serviciilor, inclusiv o rată rezonabilă a rentabilității capitalului angajat.

Metoda de recuperare a costurilor (de exemplu, standardul de costuri, baza de costuri etc.) trebuie să fie adaptată situației,

luând în considerare necesitatea de a promova concurența eficientă și durabilă și de a maximiza beneficiile utilizatorilor finali.

b) Măsuri de reglementare pe piețele cu amănuntul

Principalele modificări aduse obligațiilor care pot fi impuse pe piețele cu amănuntul din domeniul comunicațiilor electronice au avut în vedere evoluția pieței și necesitatea din ce în ce mai scăzută cu privire la impunerea unor măsuri de reglementare pe piețele cu amănuntul. Astfel, deși la nivelul piețelor de gros necesitatea unui grad ridicat de reglementare subzistă, pe piețele cu amănuntul există o tendință din ce în ce mai crescută de dereglementare.

Având în vedere aceste tendințe, au fost eliminate obligațiile care vizau setul minim de linii închiriate la nivelul pieței cu amănuntul, precum și obligația impusă furnizorului cu putere semnificativă pe piața de acces de a oferi facilitățile de selectare și preselectare a transportatorului. Obligația de a oferi aceste facilități a fost inclusă în mod expres între măsurile care pot fi impuse la nivel de gros, ca parte a obligației de a permite accesul și utilizarea unor elemente specifice ale rețelei și a facilităților asociate.

ANCOM va putea impune, pe o piață cu amănuntul unde nu există concurență efectivă, iar obligațiile impuse la nivel de gros nu sunt suficiente pentru crearea unui cadru concurențial, măsurile necesare pentru a promova concurența pe piață. Aceste măsuri pot include, fără a se limita la acestea: interzicerea practicării de prețuri excesive în raport cu costurile pe care le implică furnizarea serviciilor, interzicerea practicării unor prețuri de ruinare, având ca efect limitarea intrării pe piață sau restrângerea concurenței, interzicerea favorizării nejustificate a anumitor utilizatori finali în comparație cu alții sau interzicerea condiționării furnizării serviciului de acceptarea de către utilizatorii finali a unor prestații suplimentare, fără legătură cu serviciul solicitat.

De asemenea, atunci când consideră necesar, ANCOM poate impune implementarea unui sistem de contabilitate a costurilor, stabilind formatul și metodologia contabilă ce vor fi utilizate. Este menținută obligația auditării modului de implementare a sistemului de evidențiere contabilă a costurilor, rezultatele acestui audit urmând să fie publicate, în condițiile stabilite de

autoritatea de reglementare.

Cadru de reglementare în ceea ce privește obligațiile ce pot fi impuse furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele cu amănuntul consacră în mod expres principiul diferențierii remediilor, pe baza diferențierii condițiilor concurențiale, pe considerente geografice sau pe tipologii de utilizatori.

8. Soluționarea litigiilor

În ceea ce privește soluționarea litigiilor, noul cadru de reglementare la nivel european, reprezentat pe acest aspect de prevederile Directivei 2009/140/CE, nu a adus modificări sau completări semnificative față de dispozițiile Directivei 2002/21/CE. Astfel, principala modificare adusă articolului 20 din Directiva-cadru vizează extinderea sferei de competență a autorităților naționale cu privire la subiectele de drept care pot solicita, în baza acestui articol, soluționarea unui diferend. În acest sens, directiva prevede că autoritățile naționale pot soluționa atât litigiile apărute între furnizori de rețele sau servicii de comunicații electronice, cât și între aceștia și beneficiari ai obligațiilor de acces și/sau interconectare care incumbă respectivilor furnizori.

În ceea ce privește soluționarea litigiilor transfrontaliere, noul cadru de reglementare a introdus posibilitatea autorităților naționale de a solicita punctul de vedere al OAREC, acesta urmând a fi luat în considerare la soluționarea litigiului.

Totodată, unele modificări au fost aduse și procedurii de soluționare a litigiilor dintre utilizatorii finali și furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice. Dispozițiile art. 34 din Directiva 2002/22/CE au fost modificate de prevederile Directivei 2009/136/CE, stabilindu-se o sferă de competență mult mai extinsă a autorităților naționale de reglementare. Astfel, ANCOM va putea să soluționeze inclusiv litigii referitoare la clauzele contractuale având ca obiect drepturi conferite de prezentul proiect de ordonanță de urgență și/sau la executarea acestor clauze.

Aceste modificări sunt reflectate în Capitolul VIII din proiectul ordonanței de urgență.

9. Furnizarea de informații

Modificările aduse articolelor referitoare la obligația de a furniza anumite informații solicitate de ANCOM au vizat în principal

sfera persoanelor cărora autoritatea le poate solicita informații, precum și categoriile de informații care trebuie transmise ANCOM, la solicitarea acesteia. Modificările se regăsesc transpuse în cuprinsul capitolului IX din prezentul proiect de ordonanță de urgență.

Cu privire la sfera persoanelor cărora ANCOM le poate solicita informații, aceasta a fost extinsă și la persoanele care nu mai dețin calitatea de furnizori de rețele sau de servicii de comunicații electronice la momentul solicitării ANCOM întrucât, de-a lungul practicii sale, ANCOM s-a lovit de numeroase situații în care i-au fost necesare, în scopul exercitării atribuțiilor sale, informații de la furnizori a căror calitate a încetat. Spre exemplu, în vederea realizării analizelor de piață și a impunerii de obligații în sarcina furnizorilor de servicii de comunicații electronice, ANCOM utilizează informațiile pe care furnizorii au obligația de a le transmite ANCOM periodic, potrivit legislației secundare în vigoare.

Prin urmare, în temeiul acestor noi prevederi, în cazul în care o persoană juridică și-a încetat activitatea de furnizor de rețele sau de servicii de comunicații electronice destinate publicului și nu a raportat ANCOM datele statistice pentru o anumită perioadă din trecut, ANCOM va putea să solicite persoanei juridice respective datele statistice sau informațiile necesare în scopul exercitării atribuțiilor sale.

Acest fapt elimină riscul emiterii unor reglementări sau analize de piață bazate pe informații incorecte, ce nu reflectă în mod fidel situația de pe piața de comunicații electronice. Eventualele riscuri de distorsionare a pieței vor fi astfel eliminate.

De asemenea, în urma observațiilor primite de la anumiți furnizori în cadrul consultării publice, ANCOM a stabilit un termen maxim în care aceste informații pot fi solicitate furnizorilor a căror calitate a încetat, și anume termenul general de prescripție de 3 ani. Mai mult, orizontul de timp acoperit în general de o analiză de piață este de 3 ani. Prin urmare, termenul de prescripție de 3 ani ar permite ANCOM să solicite și să obțină informații necesare pentru analizele de piață, inclusiv de la furnizorii a căror calitate a încetat în intervalul cuprins între două analize de piață.

De asemenea, în vederea atingerii obiectivului general de promovare și protejare a concurenței, precum și pentru o mai bună exercitare a atribuțiilor ANCOM de reglementare și

monitorizare a pieței de comunicații electronice, au fost introduse două categorii noi de informații care pot fi solicitate de ANCOM. Astfel, prezentul proiect de ordonanță de urgență prevede posibilitatea ANCOM de a solicita informații în scopul evaluării necesității și oportunității emiterii de noi reglementări, precum și în scopul evaluării implementării reglementărilor în vigoare.

Tot cu privire la categoriile de informații care pot fi solicitate de ANCOM, Directiva 2009/140/CE a consacrat în mod expres dreptul autorităților de reglementare de a solicita furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului informații despre viitoare dezvoltări ale rețelei și ale serviciilor care ar putea avea impact asupra serviciilor oferite pe piața de gros competitorilor, precum și furnizorilor desemnați ca având putere semnificativă pe piețele relevante de gros din sectorul comunicațiilor electronice, date contabile privind serviciile furnizate pe piețele cu amănuntul care sunt asociate cu piețele de gros pe care aceștia au fost identificați de ANCOM ca având putere semnificativă. Aceste prevederi se regăsesc transpuse în cuprinsul art. 120 alin. (3) din prezentul proiect de ordonanță de urgență.

Celelalte prevederi referitoare la cantitatea, natura și proporționalitatea informațiilor solicitate au rămas neschimbate. De asemenea, au fost menținute dispozițiile din actualul cadru de reglementare în ceea ce privește obligațiile ANCOM de furnizare de informații către Comisia Europeană sau autorități naționale de reglementare din alte state membre ale Uniunii Europene în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora prevăzute în legislația Uniunii Europene, precum și în ceea ce privește dreptul ANCOM de a solicita informații autorităților naționale de reglementare din alte state membre ale Uniunii Europene în vederea exercitării atribuțiilor sale legale.

10. Tariful de monitorizare

În ceea ce privește tariful de monitorizare datorat ANCOM, prezentul proiect de ordonanță de urgență aduce câteva modificări față de legislația în vigoare în această materie, și anume:

- precizarea că tariful de monitorizare poate fi colectat de către ANCOM numai în vederea acoperirii cheltuielilor administrative

privind funcționarea instituției și îndeplinirea tuturor atribuțiilor sale prevăzute în legislație. Prin urmare, celelalte obligații financiare ale ANCOM (precum contribuția ANCOM la finanțarea Sistemului național unic pentru apeluri de urgență în condițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2008 privind organizarea și funcționarea Sistemului național unic pentru apeluri de urgență, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 160/2008) vor fi acoperite din celelalte surse de finanțare ale ANCOM;

- stabilirea obligației de plată a tarifului de monitorizare în situația în care furnizorul de rețele sau servicii de comunicații electronice sau servicii poștale i-a încetat calitatea ca urmare a fuziunii sau divizării, în sarcina societăților absorbante sau nou-constituite;

- modificarea termenului de plată a tarifului de monitorizare, în vederea unei mai bune administrări a acestuia;

- introducerea posibilității certificării veniturilor obținute din activitățile de furnizare de rețele sau de servicii de comunicații electronice ori, după caz, de furnizare de servicii poștale în vederea determinării tarifului de monitorizare în funcție de acestea, și nu de cifra de afaceri, nu numai de către un auditor independent, ci și de către un expert contabil autorizat, această măsură fiind în interesul furnizorilor de pe piață;

- introducerea posibilității ANCOM de a retrage sau suspenda dreptul de a furniza rețele sau servicii de comunicații electronice pe baza autorizației generale, în cazul furnizorilor care nu au depus situațiile financiare anuale în vederea determinării tarifului de monitorizare până la data de 15 septembrie a anului pentru care se datorează acesta.

11. Procedura de sancționare și control

Directiva 2009/140/CE a adus o serie de modificări substanțiale și în ceea ce privește procedura notificării emise de autoritățile naționale de reglementare, conform dispozițiilor art. 10 din Directiva 2002/20/EC, în cazul nerespectării de către furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice a dispozițiilor legale. Astfel, actuala reglementare a art. 10 din Directiva 2002/20/EC are un impact important cu privire la regimul juridic și efectele notificării în dreptul intern, deoarece elimină o serie de prevederi care anterior erau stipulate mai degrabă în favoarea furnizorilor. De asemenea, implementarea noului cadru a impus

modificarea articolelor care reglementează regimul sancționator. Astfel, în situația în care autoritatea națională de reglementare constată încălcarea unei obligații, va notifica furnizorul în cauză cu privire la încălcarea constatată și îi va acorda un termen pentru exprimarea punctului de vedere referitor la aspectele constatate. Având în vedere că, pentru asigurarea respectării obligațiilor care incumbă furnizorilor, dar și pentru eliminarea într-un interval cât mai scurt de timp a efectelor eventualelor încălcări ale dispozițiilor legale din domeniul comunicațiilor electronice, noul cadru de reglementare la nivel european a considerat necesară o înăsprire a regimului sancționator, s-a impus menținerea și în prezenta ordonanță de urgență a unor situații excepționale în care, ținând cont de gravitatea efectelor produse în cazul încălcării unora dintre dispozițiile legale, nu se mai justifică solicitarea unui punct de vedere. Astfel, prin exceptarea unor situații determinate (spre exemplu, utilizarea frecvențelor radio fără obținerea licenței de utilizare, producerea de către orice persoană și în orice mod a unor interferențe prejudiciabile, furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice fără autorizare, nerespectarea obligației de transparență, nesupunerea la control) de la regula acordării unui termen pentru exprimarea unui punct de vedere cu privire la încălcarea dispozițiilor legale, s-a urmărit eliminarea cazurilor în care exprimarea unui punct de vedere nu ar putea aduce argumente obiective pentru justificarea încălcării dispozițiilor legale și, mai mult, ar determina efecte importante din punctul de vedere al gravității ca urmare a tergiversării restabilirii legalității. De asemenea, spre deosebire de vechea reglementare, conform noului cadru, autoritatea poate aplica sancțiunea corespunzătoare încălcării prevederilor legale chiar și în situația în care furnizorul a înțeles să remedieze încălcarea cu privire la care a fost emisă notificarea. În această situație, ANCOM va ține cont, la individualizarea sancțiunii, și de perioada de timp în care obligația legală a fost încălcată. Așadar, deși anterior, în cazul constatării unei încălcări a dispozițiilor legale, era prevăzută în sarcina autorităților naționale obligația de a oferi furnizorului în cauză posibilitatea remedierii sau justificării încălcării, într-un termen de cel puțin 30 de zile, actuala reglementare elimină această obligație cu scopul de a spori puterea de sancționare și viteza de reacție a autorităților naționale și, totodată, de a determina un comportament cât mai responsabil din partea

furnizorilor.

Totodată, a fost stabilită în mod expres posibilitatea autorităților naționale de a dispune măsurile pe care le apreciază necesare în vederea asigurării respectării prevederilor legale, cu condiția respectării principiului proporționalității. Având în vedere că, în practică, pot exista situații în care aplicarea unei sancțiuni contravenționale nu este suficientă pentru a asigura restabilirea legalității, respectiv înlăturarea unei stări de pericol, ocrotirea unor interese sau prevenirea săvârșirii unor alte fapte contrare dispozițiilor legale, prezentul proiect de ordonanță de urgență prevede dreptul ANCOM de a dispune o serie de măsuri cu caracter tehnico-administrativ. În ceea ce privește natura juridică a acestor măsuri, potrivit doctrinei dreptului administrativ, atunci când un act normativ prevede aplicarea unor măsuri cu caracter administrativ care însoțesc aplicarea unei sancțiuni juridice, inclusiv a unei sancțiuni contravenționale, măsurile respective sunt calificate ca fiind sancțiuni administrative complementare.

În acest sens, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență, s-a stabilit că ANCOM poate dispune ca măsuri tehnico-administrative măsura încetării încălcării fie imediat, fie într-un anumit termen, dar și măsura suspendării sau amânării furnizării, pentru o anumită perioadă, a unui serviciu sau a unui pachet de servicii a căror furnizare ar putea afecta concurența pe piață, precum și alte măsuri în vederea restabilirii legalității și a remedierii situației. Aceste măsuri vor fi adecvate și proporționale cu încălcarea săvârșită și vor prevedea un termen în care furnizorul trebuie să se conformeze acestora.

Actuala reglementare europeană a impus realizarea, în dreptul intern, a unor modificări atât în ceea ce privește controlul respectării dispozițiilor legale, cât și în ceea ce privește sancționarea încălcării acestora de către furnizori. În acest sens, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență s-a urmărit realizarea unei clasificări a încălcării obligațiilor legale în funcție de gravitatea efectelor pe care acestea le produc, aspect care se reflectă și în modalitatea de constatare a acestora, respectiv de aplicare a sancțiunilor corespunzătoare. Astfel, prin excepție de la regimul general aplicabil contravențiilor reprezentat de prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, prezentul proiect de ordonanță de urgență prevede că, în cazul anumitor contravenții, constatarea acestora și aplicarea

sanctiunii se va face prin decizie a președintelui ANCOM.
Aceste modificări sunt reflectate în Capitolul XII din proiectul ordonanței de urgență.

În ceea ce privește dispozițiile tranzitorii și finale, în conformitate cu prevederile art. 17 din Directiva 2002/21/CE privind autorizarea, s-a prevăzut posibilitatea ANCOM de a revizui, acolo unde este cazul, în termen de maxim 7 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, regimul de autorizare generală ori drepturile individuale de utilizare a resurselor limitate pentru a le pune în acord cu textul noului act normativ. În acest context este important a preciza că modificările pe care le vor suferi licențele de utilizare a resurselor limitate vizează în mod exclusiv satisfacerea unor interese de ordin general, și anume asigurarea mai multor drepturi și facilități utilizatorilor finali de servicii de comunicații electronice, raporturile obligaționale dintre titularii licențelor și ANCOM nefiind afectate. Pe cale de consecință, intervențiile asupra licențelor de utilizare a resurselor limitate vor viza numai elementele care reflectă aplicabilitatea cadrului general de reglementare, iar nu obligații specifice asumate în urma unei proceduri de acordare. Mai mult decât atât, licențele de utilizare a resurselor limitate cuprind dispoziții care autorizează ANCOM să le modifice din oficiu în măsura în care cadrul normativ de reglementare incident a suferit modificări sau completări. De altfel, și cadrul legislativ în vigoare îndrituiește autoritatea de reglementare să conformeze licențele de utilizare a resurselor limitate cu acordurile internaționale care privesc utilizarea acestora.

De asemenea, pentru asigurarea implementării principiului neutralității tehnologice și a serviciilor, consfințit de art. 9 para (3) și (4) din Directiva-cadru, autoritatea de reglementare poate revizui drepturile de utilizare a frecvențelor radio la solicitarea expresă a titularului până la data de 25 mai 2016, potrivit art. 9a din Directiva-cadru, urmând ca ulterior acestei date, toate drepturile să fie revizuite, din oficiu, în acest sens. Revizuirea va avea în vedere acordarea dreptului de a utiliza orice tehnologie disponibilă pentru fiecare tip de aplicație stabilită prin TNABF, precum și orice tip de serviciu de comunicații electronice, stabilit prin TNABF și în conformitate cu cerințele prevăzute de legislația Uniunii Europene.

Totodată, având în vedere că noul cadru european privind comunicațiile electronice are ca obiect și atribuțiile și funcționarea autorităților naționale de reglementare, transpunerea integrală a acestei legislații europene face necesară modificarea și completarea corespunzătoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările ulterioare.

12. Excepție de la aplicarea dispozițiilor prezentului proiect de ordonanță de urgență

În conformitate cu prevederile pct. (7) din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva-cadru), aceste reglementări nu aduc atingere posibilității fiecărui stat membru de a lua măsurile necesare pentru a asigura protejarea principalelor sale interese de securitate, pentru a garanta ordinea publică și securitatea publică.

De asemenea, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal) menționează la pct. (50) faptul că „dispozițiile prezentei Directive nu împiedică statele membre să adopte măsuri justificate în temeiul art. 30 și 46 din Tratat, în special din motive care privesc securitatea publică, ordinea publică și moralitatea publică.”, iar Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), cu modificările aduse de Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului, din 25 noiembrie 2009, precizează la pct. (3) următoarele: „Obiectivul prezentei Directive este de a crea un cadru juridic care să garanteze libertatea de a furniza rețele și servicii de comunicații electronice, sub rezerva doara condițiilor prevăzute de prezenta Directivă și a oricăror restricții în conformitate cu art. 46 alin. (1) din Tratat, în special măsuri cu privire la ordinea, siguranța și sănătatea publică.”.

Pe cale de consecință, prezentul proiect de Ordonanță de urgență, care transpune în legislația internă directivele din pachetul

telecom, a prevăzut că dispozițiile sale nu pot avea incidență asupra furnizării de rețele și servicii de comunicații electronice de către instituțiile sau autoritățile publice din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională, potrivit competențelor legale acordate în acest scop.

Această exceptare nu este disproporționată și nu produce distorsiuni pe piața de comunicații electronice din România deoarece instituțiile sau autoritățile publice precizate mai sus acționează în vederea îndeplinirii obiectivelor lor legale de apărare națională, ordine publică sau siguranță națională, activități desfășurate în baza unor legi specifice și care nu au consecințe concurențiale asupra operatorilor economici care acționează pe piață.

În consecință, excepția prevăzută la art. 3 alin. (1), nefiind una de ordin absolut, nu este de natură a afecta principiului nediscriminării și concurenței loiale pe piața de comunicații electronice, ci are ca obiectiv garantarea ducerii la îndeplinire a unor obiective de apărare națională, ordine publică sau siguranță națională.

Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al actului normativ

1. Impactul macroeconomic	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	
4. Impactul asupra mediului	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2					7
1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit; ii) impozit pe venit. b) bugete locale: i) impozit pe profit. c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. b) bugete locale: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii. c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal; ii) bunuri și servicii.						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat; b) bugete locale.						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii						

cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu au fost identificate.					

Secțiunea a 5-a
Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de ordonanță de urgență sunt abrogate următoarele acte normative:</p> <p>a) Ordonanța Guvernului nr. 34/2002 privind accesul la rețelele publice de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 2 februarie 2002, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 527/2002, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 27 iunie 2002, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor cap. IV, <i>Dreptul de acces pe proprietăți</i>, precum și a dispozițiilor art. 55 alin. (1) lit. g) și alin. (2);</p> <p>c) Legea nr. 304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 343 din 5 mai 2008;</p> <p>d) Hotărârea Guvernului nr. 1208/2007 privind condițiile generale referitoare la interoperabilitatea serviciilor de televiziune digitală interactivă, precum și a echipamentelor</p>
--	---

	<p>de televiziune digitală ale consumatorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 692 din 11 octombrie 2007;</p> <p>e) Hotărârea Guvernului nr. 810/2009 privind condițiile referitoare la sistemele de acces condiționat la serviciile de difuzare în format digital a programelor de radio și televiziune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 541 din 4 august 2009, cu excepția prevederilor art. 5;</p> <p>f) Legea nr. 510/2004 privind reorganizarea Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1082 din data de 22 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de ordonanță de urgență se modifică și se completează următorul act normativ:</p> <p>Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 22/2009 privind înființarea Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 174 din 19 martie 2009, aprobată prin Legea nr. 113/2010, cu modificările ulterioare,</p> <p>Cu efect tranzitoriu, măsurile adoptate sau impuse de autoritatea de reglementare în temeiul actelor normative arătate mai sus rămân în vigoare până la revizuirea acestora în conformitate cu prevederile prezentului proiect de ordonanță de urgență.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p>	<p>Prezentul proiect de ordonanță de urgență transpune:</p> <p>a) Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene Seria L nr. 108 din 24 aprilie 2002;</p> <p>b) prevederile art. 1,2,5,6,7,9,10,13-16,18-24 și ale Anexei II din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul comun de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva-cadru), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene Seria L nr. 108 din 24 aprilie 2002;</p>

	<p>c) Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene Seria L nr. 108 din 24 aprilie 2002;</p> <p>d) Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva privind serviciul universal), publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene Seria L nr. 108 din 24 aprilie 2002;</p> <p>e) Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L nr. 337 din 18 decembrie 2009;</p> <p>f) Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L nr. 337 din 18 decembrie 2009;</p> <p>g) prevederile art. 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 din Directiva 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor în cazul contractelor la distanță publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene Seria L nr. 144 din 4 iunie 1997.</p>
<p>3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare.</p>	<p>Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.</p>

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene.	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect. Prezentul act normativ nu contravine di spozițiilor Convenției europene a drepturilor omului, protocoalelor adiționale la aceasta, ratificate de România, precum și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.
6. Alte informații	În cazul în care prezenta ordonanță de urgență nu se adoptă, România riscă sancțiuni de ordin financiar pentru încălcarea obligației de a transpune Directiva 2009/140/CE și Directiva 2009/136/CE. Astfel, prin Comunicarea Comisiei Europene SEC (2011) 1024 din 1 septembrie 2011, a fost stabilită pentru România suma minimă forfetară la 1.710.000 Euro, iar valoarea factorului național „n” pentru calcularea penalităților cominatorii de 3,29, penalitățile putând fi cuprinse între, aproximativ, 2.000 – 130.000 Euro/zi de întârziere, ceea ce ținând seama de întârzierea semnificativă a transpunerii Directivei 2009/140/CE și a Directivei 2009/136/CE ar putea avea un impact important asupra bugetului de stat. Proiectul de act normativ nu are incidență asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării actului normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	ANCOM și MCSI au supus conținutul prezentului proiect de ordonanță de urgență procesului de consultare publică în cadrul căruia au fost primite, printre altele, și observații din partea unor organizații neguvernamentale ce activează în domeniul comunicațiilor electronice – Asociația de Comunicații prin Cablu, Asociația Operatorilor Mobili din România și Asociația pentru Tehnologie și Internet.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul comisiilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Curtea de Conturi	Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 1317/2011.
6. Alte informații	Prezentul proiect de ordonanță de urgență a fost transmis în vederea formulării unui punct de vedere Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, în conformitate cu art. 1 alin. (2) și art. 3 pct. 9 din Hotărârea de Guvern nr. 573/1998 privind organizarea și funcționarea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, cu modificările ulterioare.

	<p>Prezentul proiect de ordonanță de urgență a fost transmis în vederea avizării Consiliului Concurenței, în conformitate cu art. 26 alin. (1) lit. 1) din Legea nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Prezentul proiect de ordonanță de urgență a fost transmis spre consultare și Consiliului Național al Audiovizualului, în conformitate cu art. 17 alin. (3) din Legea nr. 504/2002.</p>
<p>Secțiunea a 7-a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea</p>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Conținutul prezentului proiect de ordonanță de urgență a fost publicat pe pagina de internet a ANCOM și a MCSI, în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Nu au fost identificate.
<p>Secțiunea a 8-a</p> <p>Măsurile de implementare a actului normativ</p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea	Prezentul proiect de ordonanță de urgență extinde competența ANCOM în ceea ce privește verificarea respectării de către furnizori a prevederilor legale privind încheierea contractelor cu utilizatorii finali și în privința contractelor la distanță încheiate de consumatori pentru a beneficia de servicii de acces și conectare la rețele publice de comunicații electronice ori de servicii de comunicații electronice destinate

<p>competențelor instituțiilor existente</p>	<p>publicului. Astfel, prevederile Ordonanței nr. 130/2000 privind protecția consumatorilor la încheierea și executarea contractelor la distanță, republicată, ce stabileau competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorului (ANPC) în materie de contracte la distanță, nu se vor mai aplica contractelor la distanță reglementate în cap. V - secțiunea 1 - paragraful 2 din prezentul proiect.</p> <p>De asemenea, prezentul proiect prevede o nouă competență în sarcina ANCOM, și anume cea de avizare a condițiilor tehnice și economice în care se realizează furnizarea serviciilor de comunicații electronice destinate publicului, precum și accesul terților la rețelele de comunicații electronice pentru instalarea cărora s-a intervenit prin mecanismul ajutorului de stat, respectiv supravegherea respectării acestor condiții tehnice și economice. Totuși, activitatea ANCOM de supraveghere va fi una de constatare a încălcării condițiilor tehnice și economice, iar nu de sancționare, în acest sens rolul activ al instituțiilor care au responsabilitatea finanțării proiectelor de ajutor de stat sau al instanțelor de judecată nefiind înlăturat.</p>
<p>2. Alte informații</p>	<p>O serie din articolele prevăzute în cap. V – <i>Drepturile utilizatorilor finali</i> – din prezentul proiect de ordonanță de urgență, și anume art. 50 alin. (1)-(3), art. 51 alin. (1)-(5), art. 53-58 și art. 60 alin. (1)-(4), vor intra în vigoare cu o întârziere de 60 de zile deoarece furnizorii vor fi nevoiți, pe de o parte să modifice toate contractele încheiate cu utilizatorii finali aflate în derulare astfel încât să asigure respectarea noilor prevederi, iar pe de altă parte să modifice toate ofertele comerciale în vederea respectării exigențelor obligației de transparență.</p>

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind comunicațiile electronice, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'E' followed by a cursive 'B' and a long horizontal stroke extending to the right.

EMIL BOC